

Nytt veteranseilfly til Norge

SZD-24-4A Foka 4

Av Petter Lindberg

Peter Lindberg og Foka 4 møtes i Pasewalk, Tyskland

SZD-24 Foka (foka=sel) er vel kanskje en av de mest kjente polske seilflykonstruksjonene. Seilflyet som har et vingespenn på 15 meter og et glidetall på 34 vant faktisk åpen klasse VM 1965 i South Cerney, England.

Plywood - plastic foam sandwich skins used on earlier models were replaced by thick plywood for the Foka 4

Landing etter jomfrutur i Herrljunga

Konstruksjonen var først og fremst tiltenkt å være et svært ytelsesrikt fly i den tidens standardklasse. Kroppen ble bygget i en kombinasjon av finer/glassfiber med glassfiberskall rundt canopyområdet og finer i bakre kroppshalvdel. Kroppen skulle ha liten luftmotstand og fikk derfor et lite tverrsnitt. De første produksjonsseriene hadde vinger bygget i en sandwichkonstruksjon med finer og hardskum. Overflatefinishen var meget bra etter den tidens standard.

Flyet var tiltenkt VM i Tyskland allerede i 1960. SZD-24 Foka fløy første gang 2 mai 1960 i Bielsko Biala. Etter bare 25 timers testflyging på prototypen og videre testflyging på SZD-24A Foka, deltok Adam Witek under seilfly VM i Köln, Butzweilerhof samme året. Fokaen endte til slutt på en 3 plass i standardklassen. Flyet ble deretter satt i serieproduksjon som SZD-24C Foka. Totalt 87 ble produsert.

Etter at SZD-24C Foka produksjonen nærmet seg slutten ble den nye Foka 4 satt i produksjon etter flere modifikasjoner. I SZD-24-4A Foka 4 benyttes det ikke lenger sandwich konstruksjon i vingene, men tykkere finerhud med stringere. SZD-24-4A Foka 4 fløy første gang 7 februar 1964.

Flysløp med Foka 4 i Herrljunga, Sverige

I VM 1965 i South Cerney, England deltok Foka 4 i både standardklassen og i åpen klasse. Åpen klasse VM ble vunnet med piloten Jan Wroblewski med Foka 4. På 2 og 3 plass kom henholdsvis konstruksjonene D36 Circe og SHK 1. I standardklassen oppnådde Foka 4 en 3 og 4 plass.

I tillegg til å ha vunnet VM i 1965 har Foka flere verdensrekorder: Blant annet en distanserekord på 682 km med tidligere nevnte pilot Jan Wroblewski.

Det har ikke vært Foka 4 på det norske registeret tidligere. Derimot har det vært en SZD-36 Cobra 15 (LN-GGB) i Norge som er en videreutvikling av Foka 5. Det er produsert ca 200 eksemplarer totalt av Foka i Polen. Den siste utgaven, SZD-24-4A Foka 4 som nå er i Norge ble det totalt bygget 30 eksemplarer av.

For tiden pågår arbeidet med å klargjøre flyet og få det over på det norske registeret. Går alt etter planen håper jeg å ha flyet i luften i løpet av våren. Jeg kommer gjerne tilbake med erfaringer om flyging av Fokaen i et senere nummer av Seilflysport.

www.seilflyhistoriskforening.no